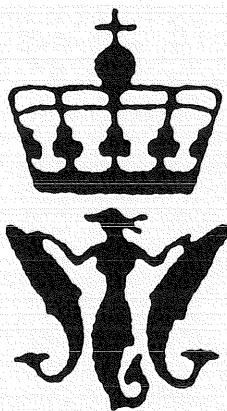

058

FISKERIDIREKTORATEL
BIBLIOTEKET

14 JULI 1997

ÅRSMELDING 1996

FISKERIETTLEIAREN
I
HARAM, SKODJE, ØRSKOG
VESTNES OG RAUMA

3038/6 4194

F O R O R D

I fylgje lova om rettleiingstenesta i fiskerinæringa, og paragraf 10 i instruks for fiskerirettleiatarar, skal fiskerirettleiaren utarbeide årsmelding med oversikt over dei ulike gjeremål ved fiskerikontoret det føregåande år.

Årsmeldinga skal gi eit anvendelig bilet av utviklinga innan distriktets fiskerinæring i beretningsåret. Den representerer som sådan eit viktig hjelpemiddel i sakshandsaminga for fiskerinemnda og fiskerirettleiari, og venteteg også for kommunepolitikarar i deira arbeid med næringsverksemd.

Årsmeldinga er utarbeidd av underskrivne fiskerirettleiari, og den er i tråd med Fiskeridirektoratets reviderte opplegg for «standardisering av årsmeldingar for fiskerirettleiatarar», likevel med unntak av einskilde endringar tilpasset vårt distrikt.

Ein gjer merksam på at nokre av tabellane i årsmeldinga, til dømes i kapittel 6, som viser fangstmengde og -verdi er køyrt ut på eit førebels data-grunnlag og bør sjåast på som til dels «grov» og ukorrigert fiskeristatistikk. Det kan derfor verte aktuelt å korrigere talgrunnlaget i statistikken for 1996 dersom det seinare kjem inn nye og meir nøyaktige data. Dette gjer at ein må bruke dataene med etterhald.

Brattvåg, 10. juni 1997

Olav Johan Flaa

I N N H A L D S L I S T E

Side

1. KORT OM TENESTEDISTRIKTET	3
2. SAMANDRAG	6
3. SYSSELSETTINGA I FISKERINÆRINGA	12
3.1. Sysselsetting i fisket	12
3.2. Sysselsetting i foredlingsleddet	14
3.3. Sysselsetting i oppdrettsnæringa	15
4. FISKEFLÅTEN	16
4.1. Merkeregisteret	16
4.2. Konsesjonsbildet for kommunane	18
5. FOREDLINGSLEDDDET	19
5.1. Fiskebedriftene	19
5.2. Råstoff, produksjon	19
6. RÅSTOFFSITUASJONEN/ILANDFØRT KVANTUM	21
6.1. Fiskeflåtens leveringar	21
6.2. Utviklingstrekk	21
7. FISKEOPPDRETT/AKVAKULTUR	23
7.1. Oppdrett av matfisk og settefisk (laks og aure)	23
7.2. Oppdrett av andre marine fiskearter og skjeldyrking	25
8. ANDRE VERKSEMDER	27
8.1. Kystsoneplanlegging	27
8.2. Fiskerihamnesaker	27
8.3. Sikkerhetsopplæring for fiskarar	27
8.4. Fiskeriutdanning	27
8.5. Interessante hendingar	28

1. KORT OM TENESTEDISTRIKTET

Tenestedistriktet består av dei fem kommunane Haram, Skodje, Ørskog, Vestnes og Rauma. Rauma kommune vart innlemma i tenestedistriktet etter at det formelt var oppretta og vart først teke med i årsmeldinga i 1992. Regionen hadde pr. 01.01.97 eit folketal på 28 325, og det var ein liten vekst i folketalet siste året.

Når det gjeld person- og godstrafikken i distriktet er den basert både på sjøverts og landverts samband. Møre og Romsdal Fylkesbåtar syter for den rutegåande trafikken til sjøs. Denne trafikken går no både med ferje og snøggbåt. Ved sida av den vanlege buss- og godsutekøyringa, går også mykje av godstrafikken med lastebilar.

Haram kommune hadde pr. 01.01.97 eit folketal på 8 623. Det er ein auke på 9 personar samanlikna med i fjor. Haram er den nordlegaste av kommunane på Sunnmøre og ligg om lag midtvegs mellom byane Ålesund og Molde. Av grannekommunane ligg Giske i vest, Ålesund og Skodje i sør, Vestnes og Midsund i aust og Sandøy i nord. Kommunen er delt inn i eit fastlands-område og ei øygruppe. På fastlandet ligg bygdene Søvik, Vatne og kommunesenteret Brattvåg.

Øygruppa som ligg utanfor Sunnmørskysten vert kalla Nordøyane. Fire av desse øyane høyrer Haram til. Det er: Lepsøy, Haramsøy, Skuløya/Flemsøya og Fjørtoft. Skipsleia skil desse øyane fra fastlandet av Haram. Øygruppa strekk seg elles fra Vigrafjorden i sør til Harøyfjorden i nord. Berre Skodje og Vestnes har landverts grenser til Haram. Dei andre kommunane er skilde fra Haram ved fjordar og meir eller mindre opne havstykke.

Haram er ein stor fiskerikommune. I dei seinare åra er også havbruk etter kvart kome med som ein betydningsfull del av næringa. Storparten av industrien er maritim og har i meir eller mindre grad hatt sitt utgangspunkt i fiskeria. Av kommunens totale arbeidsstokk er i underkant av 2000 personar sysselsett i industrien. Medan bortimot 80 % av industriarbeidsplassane er tilknytta maritim industri.

Skodje kommune hadde pr. 01.01.97 eit folketal på 3 469. Folketalet auka med 41 personar det siste året. Skodje kommune er ein del av Ålesundsregionen og har eit stort og variert arbeidsmarked som ligg innanfor 30 minutters reiseavstand. Mange innbyggjarar pendlar av den grunn til nabokommunane. Skogbruk og jordbruk er viktige deler av næringslivet i kommunen. Ved sida av dette er det også verksemder innanfor møbelindustri, plastindustri og trelastlager. Fiske og fiskeoppdrett er au ein viktig del av næringslivet i kommunen.

Ørskog kommune hadde pr. 01.01.97 eit folketal på 2 062 innbyggjarar, og det er ein auke på 14 frå same tidspunkt i fjar. Kommunen ligg sentralt til på nordsida av Storfjorden som eit bindeledd mellom dei ytre kyststroka og dei indre fjordbygdene på nordre Sunnmøre. Tettstaden Sjøholt er kommune- og administrasjonssenter. Herfrå er det vegsamband som fører vidare til Ålesund og austover til Romsdal og Austlandet. Kommunen har på det viset god geografisk beliggenhet og gode kommunikasjonstilhøve. Hovudvekta i næringane ligg innanfor varehandel, service, møbelindustri samt bygg og anlegg. Landbruksnæringane er òg ein viktig del av næringslivet og for sysselsetjinga i kommunen. Sjølv om det er berre eit fåtal registrerte fiskarar, er fiske saman med oppdrettsnæringa i kommunen viktig for busetjinga.

Vestnes kommune hadde pr. 01.01.97 eit folketal på 6 513, og det er ein auke på 38 innbyggjarar samanlikna med i fjar. Vestnes er ein stor industrikommune der skipsbyggingsindustrien er den dominerande del. Ved sida av dette finst det også berekraftig jordbruksdrift i deler av kommunen. Fiske og fiskeoppdrett inngår også som ein del av næringslivet og spelar ein viktig rolle når det gjeld sysselsetjing og busetjing.

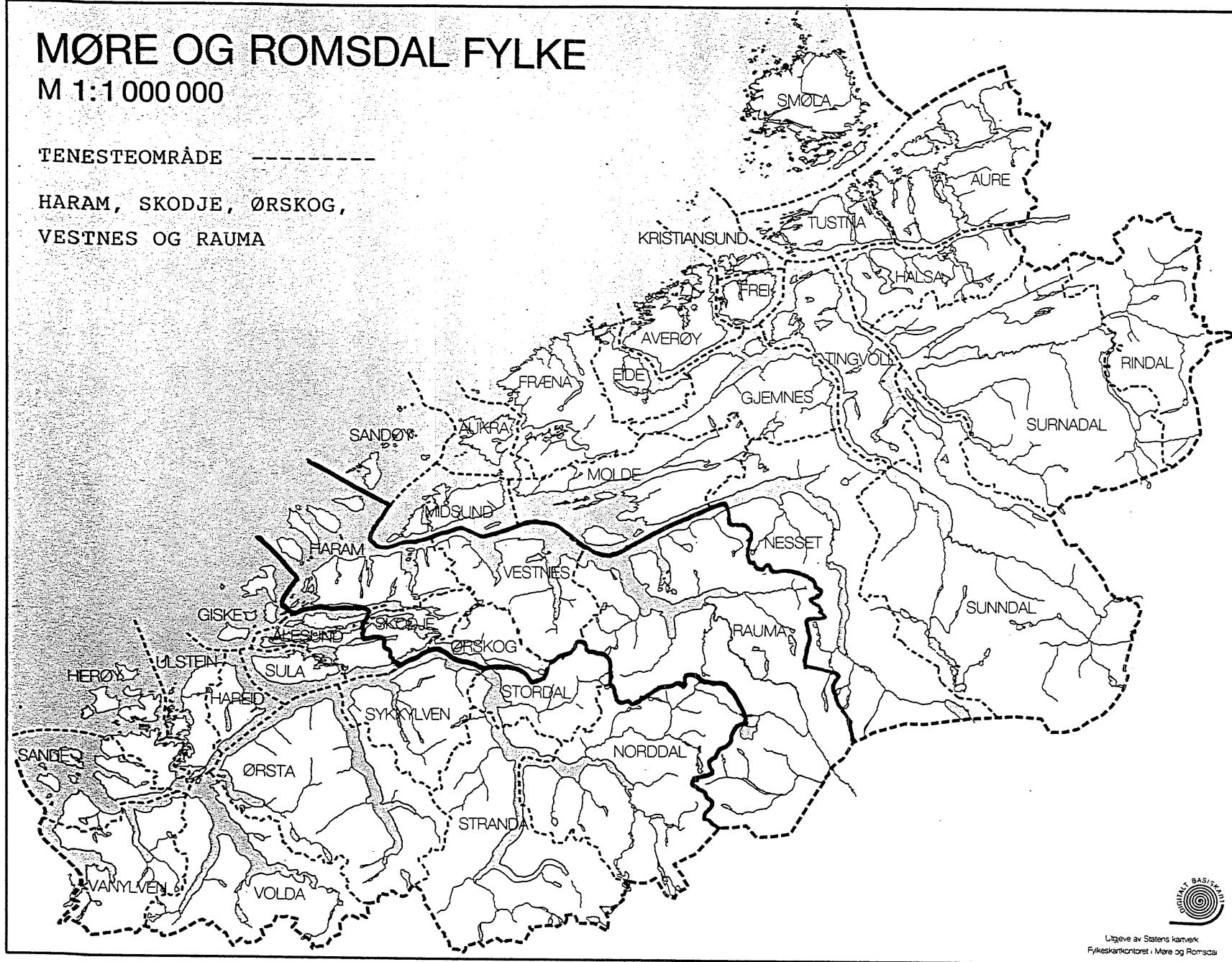
Rauma kommune hadde pr. 01.01.97 eit folketal på 7 658 innbyggjarar, og det er ein reduksjon på 63 frå same tidspunkt i fjar. Rauma kommune er ein av dei største kommunane i fylket med eit areal som nesten er like stort som Vestfold fylke. Men berre 1/7 av arealet er produktiv jord og skog. Resten er for det meste fjellområder. Tettstaden Åndalsnes er kommune- og administrasjonssenter. Herfrå går det jernbane til Austlandet. E 69 går gjennom kommunen, og det er daglege bussforbindelser til Ålesund, Molde og Kristiansund. Til flyplass i Molde er det 1 1/2 times køyring og til flyplass i Ålesund er det ca. 2 timer. Rauma er ein stor jordbrukskommune. Men kommunen har også monalege industriverksemder innanfor konfeksjon, møbel, betongvarer og bygg/anlegg. Service og varehandel er òg ein viktig del av næringslivet i kommunen. Fjordfiske og fiskeoppdrett inngår også som ein del av næringslivet og spelar ein vesentleg rolle når det gjeld sysselsetjing og busetjing.

MØRE OG ROMSDAL FYLKE

M 1:1 000 000

TENESTEOMRÅDE -----

HARAM, SKODJE, ØRSKOG,
VESTNES OG RAUMA

Utgjøve av Statens kartverk
Fylkeskartkontoret i Møre og Romsdal

687 1000
304 000

Trykk: Statens kartverk 4-89

704 6000
530 000

2. S A M A N D R A G

Sysselsetting i fisket

Fiskarmannatalet brukes som indikator på sysselsettinga innan fisket. Fiskarar på blad B har fiske eller fangst som hovudyrke, medan fiskarar på blad A har fiske eller fangst som biyrke.

Det siste året har det vore ein liten reduksjon i talet på manntalsførde fiskarar på blad B.

I tenestedistriktet er det registrert i alt 493 fiskarar på blad B, medan det i fjor på same tid var 501.

Reduksjonen i talet på B-fiskarar er mest markert i storleiksgruppa 15 til 19 år og i gruppa 20 til 29 år.

Om lag 39,5% av alle yrkesaktive fiskarar i tenestedistriktet som står på B-lista i manntalet er under 30 år, medan prosenttalet i fjor på same tid var 44 % i denne aldersgruppa.

Den relativt store %-andelen med unge fiskarar tyder på at det enno ikkje er noko snarleg rekrutteringsproblem til fiskeflåten.

Sysselsetting i foredlingsleddet

Siste året var det sysselsatt i alt 128 personar ved foredlingsanlegga, og det utgjer totalt 83 årsverk. Av samla årsverk utgjer kvinnelege arbeidstakrar ca. 49,4 % .

Sysselsetting i oppdrettsnæringa

Oppdrettsnæringa i distriktet sysselsatte i 1996 i alt 83 personar på heil- og deltid, og det tilsvarer omtrent 65 årsverk. Av samla årsverk i oppdrettsnæringa utgjer kvinnelege arbeidstakrar 15% i meldingsåret, og det er likt med det som var i fjor.

Fiskeflåten

Det totale talet på merkeregistrerte fiskefartøy i distriktet auka i meldingsåret. Totalt var det per 31.12. registrert 115 fartøy , medan det i fjor på same tid var 111 fartøy.

I meldingsåret var det 87 fartøy som sokna til Haram kommune. Dette er 2 fartøy meir samanlikna med i fjor.

Cirka 48 % av fiskeflåten i Haram består av fartøy i storleiksgruppa over 10 meter, medan 23 % av fartøya er i gruppa over 30 meter. Desse er alle havgåande fartøy samansett av blant anna: fabrikktrålarar, ferskfisk- og industritrålarar, ringnotfartøy og banklinefartøy (autolineefartøy) .

I meldingsåret var det bygd eitt nytt kystfiskefartøy på 35 fot lengste lengde. Fartøyet skal hovudsakleg drive kystfiske med garn. Nybygget inngår som eit viktig ledd i fornyinga av kystfiskeflåten i tenestedistriktet.

Vidare er det kjøpt to brukte trålarar, ein med torsketrål-konsesjon på 32,6 meter og ein med seitrålkonsesjon på 29,3 meter lengste lengde.

Når det gjeld aldersfordelinga, viser tabell 4.1.2. på side 16 at 42,5% av fiskeflåten i kommunen (totalt 37 fartøy) er bygd etter 1979. Av desse er 7 fartøy bygd etter 1990.

Av i alt 20 fartøy i storleiksgruppa over 30 meter, finn ein at 10 fartøy er bygd etter 1979. Men av desse er det bare 1 fartøy som er bygd etter 1990.

Haram kommune har ein stor og variert fiskeflåte. Både standard og alderssamansettning har stort sett utvikla seg i positiv retning dei siste 10 åra. Dette skuldast at reiarlaga i kommunen jamt over har vore flinke til å foreta ombygging og modernisering av båtane. Likevel vil det i nærmeste framtid vere behov for ytterlegare fornying av flåten.

Ser ein på fartøyutviklinga i *Skodje, Ørskog, Vestnes og Rauma kommuner*, finn ein at talet på merkeregistrerte fartøy totalt sett auka frå 26 i 1995 til 27 fartøy i 1996.

Fiskeflåten i desse fire kommunane er hovudsakleg ihopsett av eldre sjarker under 10 meter lengste lengde. Eit unntak er Skodje kommune som fekk ein tilvekst på eitt fartøy på 26,5 meter lengste lengde i meldingsåret.

Når det gjeld sjarkflåten i distriktet har ein som målsetjing å legge forholda til rette for ungdomen sånn at dei også finn det attraktivt å satse på denne fartøygruppa.

Eit viktig satsingsområde innan dei tradisjonelle fiskeria i heile tenestedistriktet må derfor vere både fornying av den havgåande fiskeflåten og sjarkflåten.

Konsesjonsbildet for kommunane

I Haram kommune var det pr. 31.12. registrert i alt 19 konsesjonar. Det er 13 fiskefartøy som har desse konsesjonane. Medan det i fjor til same tid var registrert 17 konsesjonar fordelt på 11 fiskefartøy.

I Skodje kommune var det siste året registrert ein tilgang på 1 fartøy med seitrålkonsesjon.

Dei andre kommunane i tenestedistriktet har ikkje fiskekonsesjonar.

Foredlingsleddet

I tenestedistriktet er det registrert i alt 9 fiskeforedlingsanlegg. Av desse er 3 anlegg tilknytta oppdrettsverksem. Og av dei 9 fiskeforedlingsanlegga finns det 7 anlegg i Haram.

Fiskeindustrianlegga kjøpte torske-og sildefisk, krabbe og annet fiskeslag for cirka 130 mill. kroner i meldingsåret.

Mesteparten av islandført fiskeråstoff i torskesektoren vert foredra til saltfisk og klippfisk. Noko av råstoffet vert også filetert og fryst ombord i fartøya og deretter eksportert direkte til utlandet.

I sildesektoren vert mesteparten av fiskeråstoffet fryst rund, salta i tønner og eksportert til utlandet. Berre ein liten del av silderåstoffet vert foredra til ferdigvare i distriktet.

Aust-Europa er blitt eit viktig marked for sildefisk.

Ein av fiskebedriftane i vårt distrikt driv med foredling av krabbe. Bedriften har eit årleg innkjøp av råstoff på omlag 55 tonn krabbe, rekna rund vekt. Av råstoffet vert det produsert krabbeskjel, - ein delikatesse som det er stor etterspurnad etter på innanlandsmarknaden.

Det ligg enno eit vesentleg potensial til auka verdiskaping på fiskeprodukter ved å satse meir på høgare foredlingsgrad i næringa. Leiarane i foredlingsleddet bør derfor ha som målsettjing å auke bearbeidingsverdien av norske fiskeprodukter, og dermed verdiskapinga.

Dernest kan det vere naturleg å gå over til og si litt om råstoffsituasjonen, - eller fiskeflåtens råstoffleveranser i og utafor fylket.

Råstoffsituasjonen/islandført kvantum

Det totale fangstkvantumet av dei ulike hovudgrupper av fiskeslag var 95.512 tonn. Medan den totale førstehandsverdien i fiskeria var på omlag 366,6 millioner kroner.

Det totale fangstkvantumet auka, medan det var ein reuksjon i i førstehandsverdien i perioden.

Hovudparten av total fangstmengde og verdi skriv seg frå leveranser av fisk frå fartøy heimehøyrande i Haram kommune.

1996 må stort sett kunne karakteriserast som eit godt år for fiskeflåten. Dette gjeld spesielt den konvensjonelle fartøygruppa (banklinefartøya) og torsketrålarane.

Seitrålarane kan i år òg vise til eit brukbart driftsresultat. Dette til tross for at det var perioder med driftsstans i fisket på grunn av kvotereguleringar.

Innan torskesektoren skuldast det positive driftsresultatet i dei einskilde havgåande fartøygrupper først og fremst tildeling av rimeleg store kvoter.

Reketrålarane må dessverre vise til eit svakt driftsresultat, mest på grunn av ugunstig marknadstilhøve.

Når det gjeld kystfiskefartøygruppa fekk ein del av fartøya problemer med å greie å fiske opp tildelte torskekvoter under vårtorskefisket p.g.a. vêrhindring.

Innan sildesektoren har det også vore ei positiv utvikling. Ved auka kvoter og moglegheit for fangst innan fleire av fiskeria (lodde, sild, makrell m.v.), vart det jamt over eit godt år for ringnotfartøya.

Sjølv om det finns unnatak og variasjoner m.o.t. lønsemda innanfor dei ulike fartøygruppene, kan ein stort sett beteikna utviklinga i fiskeflåten som positiv i meldingsåret.

Ein annan viktig ting som gjer at fartøya kjem ut med eit rimeleg bra driftsresultat, kan tilskrivast nedgangen i rentekostnader. Dette gjeld då særleg fartøy med store banklån.

Fiskeoppdrett

Ved utgangen av 1996 var det i alt 12 oppdrettskonsesjonar for laks og aure i distriktets 5 kommuner, 7 for matfiskoppdrett og 5 for settefisk.

Alle dei 5 settefiskanlegga i tenestedistriktet hadde produksjon i meldingsåret. Medan det på matfiskanlegga var registrert full produksjon på alle 7 anlegga.

Matfiskproduksjonen av laks og aure har auka i perioden 1.1.96 til 31.12.96.

Verdien av lakseproduksjonen er i mellomtida redusert samanlikna med perioden i fjor.

Auknen var markert størst i produksjon av aure. Det skuldast at tilhøvet i EU-marknaden har vore vanskeleg når det gjeld salg av laks.

Etter det ein har fått opplyst av aktørar i oppdrettnæringa er det framleis interesse i marknaden for kjøp av aure.

Med reduksjon i produksjonskostnadane , samt god tilvekst og lite sjukdom, har dette stort sett gjeve oppdrettarane brukbar forteneste i meldingsåret.

Andre marine fiskearter

Ved utgangen av 1996 var det i alt registrert 5 konsesjonar for oppdrett av andre marine fiskearter enn laks og aure. Dette er likt med i fjor.

4 av dei 5 anlegga var i drift i meldingsåret, 1 anlegg som driv med oppdrett av kveite, 1 anlegg for oppdrett av kveite/piggvar og 2 anlegg for oppdrett av torsk.

Oppdrett av **andre marine fiskearter** har hittil ikkje gjeve anlegga den innteninga som ein hadde forventa.

Trass i dette registererer ein stor interesse i næringa når det gjeld oppdrett av kveite. Og ein har god tru på at det er framtid i kveiteoppdrett, - sjølv om produksjonen av kveite per i dag er på eit spartansk nivå samanlikna med laks.

Skaldyr

Når det gjeld oppdrett av skaldyr (østers) er det no berre 1 konsesjon igjen. Medan det i årene 1994 og 1993 var registrert hhv 5 og 7 konsesjonar. Årsaken til reduksjonen i talet på skjeldyrkingsanlegg er i det vesentlege inndragning av konsesjonar på grunn av manglande aktivitet/produksjon, samt nedlagte anlegg.

Kystsoneplanlegging

I dei fleste kommunane i dette tenestedistriktet er ein i meir eller mindre grad igang med arealplanlegging i kystsona. Dette skjer vanlegvis i samband med utarbeiding av kommuneplan, og der **kystsoneplan** vert inkorporert som ein delplan til kommuneplanen.

Rauma og Vestnes kommuner er komme lengst i arbeidet med arealplanlegginga i sjøområda. Men per dags dato er det berre i Rauma at kystsoneplanen er vedtatt i kommunestyret.

Fiskerihamnesaker

Av større fiskerihamnesaker er det no utbygging av fiskerikai på Fjørtoft som står for tur. Det er imidlertid usikkert når tid Kystverket skal setja i gang med dette utbyggingsprosjektet.

Utbygging av fiskerikai er viktig for å halde oppe og utvikle vidare fiskerimiljøet på Fjørtoft. Derfor bør ein ha som målsetjing å setja i gang den planlagte utbygginga av fiskerikai så snart som mogleg.

Sikkerhetsopplæring for fiskarar

I veke 19 var det arrangert sikkerhetskurs for fiskarar i Brattvåg. 22 personar deltok på kurset. Det var ei kvinne blant deltakarane.

Den gode deltakinga på kurset må sjåast på som positivt av alle organisasjoner og institusjonar som har ansvar for fiskarens liv og helse. Ikkje aller minst for dei som steller med sikkerhet/opplæring i fiskeflåten.

Ein annan form for «sikkerhetsopplæring for fiskarar» går føre seg ved rettleiarkontoret. Det skjer ved spreiing av informasjon om sikkerhetsmessige krav for registrerte fiskefartøy og utdeling av **stabilitets-plakatar** til fartøyeigarar.

Fiskeriutdanning

Fiskerirettlearen har i meldingsåret gått aktivt inn og oppmuntra fiskarane til å styrke sin kompetanse i fiskaryrket ved å ta fiskerifagleg utdanning.

I Møre og Romsdal er det no etablert fiske- og fangstklasser ved fire vidaregåande skuler. Desse er som følgjer: Herøy, Giske, Smøla og Aukra vidaregåande skuler. Fiske og fangst er eit eittårig vidaregåande kurs frå grunnkurs i naturbruk, og vart oppretta i samband med «Reform '94».

I tida 30.1.97 til 1.2.97 deltok fiskerirettleiar Olav Johan Flaa i Haram og fiskerirettleiar Åge Leirvik i Midsund på yrkes- og utdanningsmessa 1997. Messa var arrangert på Haram vidaregåande skule. Fiskerinæringa deltok på stand saman med det øvrige næringsliv i kommunane Haram, Sandøy og Midsund.

Messestanden for fiskeri og havbruk var godt besøkt av ungdomsskuleelevarne. Ein fekk òg positiv tilbakemelding frå elevar og næringsliv, noko som tyder på at arrangementet var vellykka.

Interessante hendingar

I fisket med konvensjonelle reidskap var det i 1996 innført fritt fiske for fartøy under 28 meter lengste lengde.

Fiskeridepartementet innførte i 1995 ei prøveordning som gjorde det mogeleg for ungdom å ha fiske som sommarjobb.

Det er utarbeidd eigen forskrift om adgang for ungdom til å delta i den nye ordniga med sommarfiske.

Prøveordninga har vore vellykka og mange ungdomar har benytta seg av denne ordninga i meldingsåret. Målet er å styrke rekrutteringa til fiskaryrket, og til fiskerinæringa generelt.

Frå 1.1.97 var Statens Fiskarbanks integrert i Statens Nærings- og distriktsutviklingsfond (SND).

I meldingsåret innførte Fiskeridepartementet forkvoter i oppdrettsnæringa. Forkvoten gjeld kun for oppdrett av laks. Forkvoter vart innført for å begrense produksjonen her heime og for å kunne stabilisere marknaden i EU-landa.

3. SYSELSETTINGA I FISKERINÆRINGA

3.1. Sysselsetting i fisket

Fiskarmanntalet brukes som indikator på sysselsettinga innan fisket. Fiskarmanntalet omfatter personar som driv sjøfiske, kval- eller selfangst. Medrekna er også mannskap på fiskebåtar sjølv om dei ikkje tek direkte del i fisket, t.d. stuertar, maskinistar m.v.

Reglane for oppsett av fiskarmanntalet er endra etter lov av 11.juni 1982 om rettleiingstenesta i fiskerinæringa.

Forskrifter fastsatt 26. september 1983 av Fiskeridepartementet set bestemte krav til tid i fiske og til minimum inntekt frå fiske.

Manntalet skal vere organisert i to deler, blad A og blad B. Blad A skal vere eit register over personar som har fiske eller fangst som hovudyrke. Blad B skal vere eit register over personar som har fiske eller fangst som levevei.

Fiskarmanntalet

I nedanståande tabeller er fiskarmanntalet oppsett for kvar kommune i rettleiardistriktet og syner manntalsførde fiskarar fordelt på aldersgrupper og fiske eller fangst som levevei i tidsrommet 1994 til 1996. Tala referer til 31.12. kvart år.

Tabell 3.1.1.: Fiskarmanntalet i Haram kommune - fiskarar fordelt etter aldersgrupper og fiske som levevei i tidsrommet 1994 til 1996.

År	Inn-delning	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70...	Totalt
94	Blad A				2	30	50	82	
	Blad B	15	116	66	55	47	17		316
	Totalt	15	116	66	55	49	47	50	398
95	Blad A			1		2	28	56	87
	Blad B	15	112	63	58	45	15		308
	Totalt	15	112	64	58	47	43	56	395
96	Blad A				2	19	56	77	
	Blad B	9	105	60	62	44	21		301
	Totalt	9	105	60	62	46	40	56	378

Kommentarer

Det siste året har det vore ein reduksjon i talet på fiskarar i storleiksgruppa 15 til 19 år og i gruppa 20 til 29 år.

Som det går fram av tabell 3.1.1. er talet på manntalsførde fiskarar på blad B i Haram kommune redusert med 7 personar siste året.

Av det totale talet på fiskarar registrert på blad B per 31.12.96 er omlag 38 % under 30 år, og det er litt mindre %-andel enn det som var i fjor på same tid i denne aldersgruppa.

Tabell 3.1.2.: Fiskarmannatalet i Skodje kommune - fiskarar fordelt etter aldersgrupper og fiske som levevei i tidsrommet 1994 til 1996.

År	Inn-deling	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70...	Totalt
94	Blad A				1	1	2	2	6
	Blad B	3	16	10	6	3	2		40
	Totalt	3	16	10	7	4	4	2	46
95	Blad A						3	2	5
	Blad B	1	14	10	9	4	2		40
	Totalt	1	14	10	9	4	5	2	45
96	Blad A						3	2	5
	Blad B		12	16	7	5	2		42
	Totalt	12	16	7	5	5	2		47

I Skodje kommune har talet på manntalsførde fiskarar på B-lista vore stabilt dei siste åra. Av alle manntalsførde fiskarar på B-lista i 1996 er 28,5% under 30 år, medan det i fjor på same tid var 37,5 % i denne aldersgruppa.

Tabell 3.1.3.: Fiskarmannatalet i Vestnes kommune - fiskarar fordelt etter aldersgrupper og fiske som levevei i tidsrommet 1994 til 1996.

År	Inn-deling	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70...	Totalt
94	Blad A			1		1	5	3	10
	Blad B	1	59	36	10	4	3		113
	Totalt	1	59	37	10	5	8	3	123
95	Blad A			1		1	5	3	10
	Blad B	2	63	37	11	8	5		126
	Totalt	2	63	38	11	9	10	3	136
96	Blad A			1		2	6	2	11
	Blad B	3	52	37	15	8	4		119
	Totalt	3	52	38	15	10	10	2	130

Talet på registrerte fiskarar på B-lista i Vestnes minka noko det siste året. Når det gjeld fiskarar registrert i B-manntalet utgjorde aldersgruppa under 30 år cirka 46 % i meldingsåret. Prosent-talet var i fjor 51,5 %.

Tabell 3.1.4.: Fiskarmanntalet i Rauma kommune - fiskarar fordelt etter aldersgrupper og fiske som levevei i tidsrommet 1994 til 1996.

År	Inn-delning	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70...	Totalt
94	Blad A					1			1
	Blad B	1	9	4	1	1			16
	Totalt	1	9	4	1	2			17
95	Blad A								0
	Blad B	1	9	6		1			17
	Totalt	1	9	6		1			17
96	Blad A								0
	Blad B		11	10	1	1			23
	Totalt		11	10	1	1			23

I Rauma kommune auka talet på manntalsførde fiskarar på B-lista samanlikna med det som var i fjor. Aldersgruppa under 30 år utgjorde cirka 48 % i meldingsåret, medan dette prosent-talet i fjor var 59 %.

I Ørskog kommune er det registrert i alt 8 manntalsførde fiskarar i meldingsåret. Alle er oppført på B-lista. Aldersgruppa under 30 år utgjorde 37,5 %. Talet på fiskarar er redusert med 2 personar.

3.2. Sysselsetting i foredlingsleddet

Tabell 3.2.1.: Sysselsetting i foredlingsleddet 1993 - 1996.

År	Heltidstilsette			Deltidstilsette			Antal årsverk		
	Menn	Kvinner	Tot.	Menn	Kvinner	Tot.	Menn	Kvinner	Tot.
93	46	25	71	20	42	62	51	38.5	90
94	46	25	71	20	42	62	51	40	91
95	40	24	64	20	41	61	44	40	84
96	39	24	63	20	45	65	42	41	83

I begrepet heltidstilsette regnes personar som er i arbeid ved eit av kommunens foredlingsanlegg i minst 10 mnd. pr. år. Arbeidsfritt som fylgje av produksjonsstopp regnes ikkje som fradrag i denne samanheng.

Siste året er det 9 foredlingsanlegg som har vore i drift, 7 anlegg i Haram, 1 anlegg i Ørskog og 1 anlegg i Skodje.

Sysselsettinga innan foredlingsleddet utgjer i alt 83 årsverk. Av samla årsverk utgjer kvinnelege arbeidstakarar 49,4 % i meldingsåret.

Talet på sysselsatte i meldingsåret er ganske likt med det som var i fjar på same tid.

3.3. Sysselsetting i oppdrettsnæringa

Tabell 3.3.1.: Sysselsetting i oppdrettsnæringa i Haram, Skodje, Ørskog, Vestnes og Rauma i perioden 1990 - 1996.

År	Heltidstilsette			Deltidstilsette			Antal årsverk		
	Menn	Kvinner	Tot.	Menn	Kvinner	Tot.	Menn	Kvinner	Tot.
90	26		26	17	17	34	32	9	41
91	28		28	18	21	39	36	10	46
92	48	1	49	20	22	42	58	11	69 *
93	46	1	47	20	21	41	56.5	11	67
94	50	6	56	10	13	23	51	8	59
95	46	1	47	20	20	40	56	10	66
96	47	1	48	18	17	35	55	10	65

*) Aukinga i talet på sysselsatte i oppdrettsnæringa i 1992 skuldast i det vesentlege at Rauma kommune vart innlemmma i tenestedistriktet dette året.

Oppdrettsnæringa i dette distriktet sysselsatte i 1996 i alt 83 personar på heil- og deltid, og det tilsvarer omrent 65 årsverk.

Av samla årsverk i oppdrettsnæringa utgjer kvinnelege arbeidstakarar 15% i meldingsåret, og det er det same prosent-tal som i fjar.

4. FISKEFLÅTEN

4.1. Merkeregisteret

Tabell 4.1.1.: Merkeregisteret pr. 31.12.96 i Haram.

Lengde i meter	Status 01.01.	Avgang	Tilgang	Status 31.12.
0,00 - 4,99	0	0	0	0
5,00 - 9,99	43	1	3	45
10,00 - 14,99	19	2	1	18
15,00 - 19,99	2	0	1	3
20,00 - 29,99	0	0	1	1
30,00 - over	21	2	1	20
Totalt	85	5	7	87

Kjelde: Fiskeridirektoratet.

Tabell 4.1.2.: Fiskeflåten i Haram - aldersfordeling.

Lengde i meter	Totalt	00-49	50-59	60-69	70-79	Et.79	Uoppgett
0,00 - 4,99	0	0	0	0	0	0	0
5,00 - 9,99	45	1	4	1	19	19	1
10,00 - 14,99	18	3	2	0	5	7	1
15,00 - 19,99	3	0	1	0	0	1	0
20,00 - 29,99	1	0	1	0	0	0	1
30,00 - over	20	0	0	4	6	10	0
Totalt	87	4	8	5	31	37	2

Kjelde: Fiskeridirektoratet.

Kommentarer til fartøyutviklinga

Haram:

Som det framgår av tabell 4.1.1. er det i Haram kommune per 31.12.96 registrert i alt 87 fartøy. Dette er 2 fartøy meir samanlikna med i fjor.

Cirka 48 % av fiskeflåten i Haram består av fartøy i storleiksgruppa over 10 meter. Medan 23 % av fartøya er i gruppa over 30 meter. Desse er alle havgåande fartøy samansett av bl.a: fabrikktrålarar, ferskfisk- og industritrålarar (seittrålarar), ringnotfartøy og banklinefartøy (autolinefartøy).

I meldingsåret var det bygd eitt nytt kystfiskefartøy på 35 fot lengste lengde. Fartøyet skal hovudsakeleg drive kystfiske med garn. Nybygget inngår som eit viktig ledd i fornyinga av kystfiskeflåten i tenestedistriktet.

Vidare er det kjøpt to brukte trålarar, ein med torsketrål-konsesjon på 32,6 meter og ein med seitrålkonsesjon på 29,3 meter lengste lengde.

Ein positiv ting i denne samanheng er at reiarlaga som har anskaffa og driv desse fartøya er unge aktive fiskarar.

Når det gjeld aldersfordelinga, viser tabell 4.1.2. at 42,5% av fiskeflåten i kommunen (totalt 37 fartøy) er bygd etter 1979. Av desse er 7 fartøy bygd etter 1990.

Av i alt 20 fartøy i storleiksgruppa over 30 meter, finn ein at 10 fartøy er bygd etter 1979. Men av desse er det bare 1 fartøy som er bygd etter 1990.

Skodje, Ørskog, Vestnes og Rauma:

Ser ein på fartøyutviklinga i Skodje, Ørskog, Vestnes og Rauma kommuner, finn ein at talet på merkeregistrerte fartøy totalt sett auka frå 26 i 1995 til 27 fartøy i 1996.

I Skodje var det pr. 31.12. registrert i alt 8 fartøy. Dette er 1 fartøy meir enn året før. 7 fartøy er under 10 meter lengste lengde. Medan 1 fartøy er 26,5 meter. Dette er ein seitrålar som vart registrert i Skodje i år. Berre 1 fartøy var bygd etter 1979.

I Ørskog var det pr. 31.12. eitt merkeregistrert fartøy av eldre årgang. Det er eitt fartøy mindre enn førre år.

I Vestnes var det pr. 31.12. registrert i alt 13 fartøy. Det er ein auke på 1 fartøy samanlikna med året før. 12 fartøy var under 10 meter lengste lengde, medan 1 fartøy var i storleiksgruppa 10-14,9 meter. 6 fartøy var bygd etter 1979.

I Rauma var det pr. 31.12. registrert i alt 6 fartøy, og det er eitt fartøy meir enn året før. Alle fartøya var under 10 meter lengste lengde, og 2 fartøy var bygd etter 1979.

Når det gjeld sjarkflåten i distriktet har ein som målsetjing å legge forholda til rette for ungdomen sånn at dei også finn det attraktivt å satse på denne fartøygruppa.

Eit viktig satsingsområde innan dei tradisjonelle fiskeria i heile tenestedistriktet må derfor vere både fornying av den havgåande fiskeflåten og sjarkflåten. Ved nyanskaffelse av fartøy bør ein òg prioritere unge aktive fiskarar.

4.2. Konsesjonsbildet for kommunane

Tabell 4.2.1.: Kommunevis fordeling av konsesjonar og fiskeløyve i distriktet pr. 31.12.96.

Kommune	TORS	VASS	SEIT	REKE	RING	LODD	KOLM	NSJØ	BRIS	SUM
Haram	6	1	4	1	3	1	3			19
Skodje				1						1
Ørskog										
Vestnes										
Rauma										
Totalt	6	1	5	1	3	1	3			20

Kjelde: Fiskeridirektoratet.

TORS: Torsketrålkonsesjon

VASS: Løyve til å drive trålfiske etter vassild

SEIT: Seitrålkonsesjon

LODD: Løyve til trålfiske etter lodde og polartorsk

KOLM: Løyve til avgrensa tråling etter kolmule

REKE: Rekekonsesjon

RING: Ringnotkonsesjon

BRIS: Brislingløyve

NSJØ: Nordsjøtrålkonsesjon

Kommentarer til konsesjonane

Av tabell 4.2.1. ser ein at i Haram kommune var det pr. 31.12. registrert i alt 19 konsesjonar. Det er 13 fiskefartøy som har desse konsesjonane. Medan det i fjar til same tid var registrert 17 konsesjonar fordelt på 11 fiskefartøy.

I Skodje er det siste året registrert ein tilgang på 1 fartøy med seitrålkonsesjon.

Dei andre kommunane i tenestedistriktet har ikkje fiskekonsesjonar.

5. FOREDLINGSLEDDET

5.1. Fiskebedriftene

Tabell 5.1.1.: Antal tilverkingsverksemder (landanlegg) pr. 31.12.96.

Kommune	Total	Ferskfisk	Filetfrys	Tørrfrys	Saltfisk	Klippfisk	Røyking	Silde-salting
		pakkning						
Haram	7	5	7	4	6	3	1	2
Skodje	1	1	1	-	-	-	-	-
Ørskog	1	1	1	-	-	-	1	-
Vestnes	-	-	-	-	-	-	-	-
Rauma	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	9	7	9	4	6	3	2	2

Tabell 5.1.1. syner talet på tilverkingsverksemder og dei vanlegaste produksjonsformer.

Det er registrert i alt 9 fiskeforedlingsanlegg i meldingsåret. Av desse er 3 anlegg tilknytta oppdrettsverksemd. Av tabellen kan ein elles sjå at av dei 9 fiskeforedlingsanlegga i distriktet finns det 7 anlegg i Haram.

Bedriftene er lokalisert slik:

Brattvåg: Rognes Fisk, adr. Brattvåg
Gjendemsjø Marketing A/S, adr. Brattvåg
Hellandshamn: Nordic Holding A/S, adr. Brattvåg
Grytestranda: Grytestranda Fiskeindustri A/S, adr. Vatne
Ingolf Engeset A/S, adr. Vatne
Fjørtoft: Arne O. Fjørtoft, adr. Fjørtoft
Flemsøy: Karsten Flem A/S, adr. Longva
Stette i Skodje: Stettefisk A/S, adr. Skodje
Sjøholt i Ørskog: Sunnmøre Røykeri A/S, adr. Sjøholt

5.2. Råstoff, produksjon

Fiskeindustrianlegga kjøpte torske- og sildefisk, krabbe og annet fiskeslag for cirka 130 mill. kroner i meldingsåret.

Tabell 5.2.1. på neste side viser totalt produksjonskvantum fordelt etter hovudgrupper av fiskeslag ved fiskeindustrianlegga i tenestedistriktet.

Tabell 5.2.1.: Produksjonskvantum i fiskeindustrien året 1996
fordelt etter hovedgrupper av fiskeslag.

Totalproduksjon torskefisk sløyet og kappet:	12.920 tonn
- « - sildefisk rund vekt :	4.549 tonn
- « - makrell, lodde m.v. :	2.688 tonn
- « - skaldyr rund vekt :	56 tonn
- « - annet sløyet med hode :	1.163 tonn
Sum	21.375 tonn

Kjelde: Fiskeridirektoratet.

Mesteparten av islandført fiskeråstoff i torskesektoren vert foredla til saltfisk og klippfisk. Noko av råstoffet vert også filetert og fryst ombord i fartøya og deretter eksportert direkte til utlandet.

Ein del av fiskeråstoffet kan vere levert i land for mellombels fryselagring og behøver nødvendigvis ikkje vere foredlet i distriktet.

Den fangsten som er levert direkte til utenlandsk hamn er i mellomtida ikkje teke med i tabellen ovanfor.

I sildesektoren vert mesteparten av fiskeråstoffet fryst rund, salta i tønner og eksportert til utlandet. Berre ein liten del av silderåstoffet vert foredla til ferdigvare i distriktet.

Aust-Europa er blitt eit viktig marked for sildefisk.

Ein av fiskebedriftane i vårt distrikt driv med foredling av krabbe. Bedriften har i år eit innkjøp av råstoff på omlag 55 tonn krabbe, rekna rund vekt. Av råstoffet vert det produsert krabbeskjel, - ein delikatesse som det er stor etterspurnad etter på innanlandsmarknaden.

Fisketilvirkerne ser lyst på framtida. Det skuldast i det vesentlege at råstoffsituasjonen har vore rimeleg bra dei siste åra, samt at kapitalkostnadane har vorte mindre. Dette har igjen resultert i optimisme og utbygging av kapasiteten i foredlingsleddet.

Det ligg enno eit vesentleg potensial til auka verdiskaping på fiskeprodukter ved å satse meir på høgare foredlingsgrad i næringa. Leiarane i foredlingsleddet bør derfor ha som målsettjing å auke bearbeidingsverdien av norske fiskeprodukter, og dermed verdiskapinga.

Dernest kan det vere naturleg å gå over til og si litt om råstoffsituasjonen, - eller fiskeflåtens råstoffleveranser i og utafor fylket.

6. RÅSTOFFSITUASJONEN/ILANDFØRT KVANTUM

6.1. Fiskeflåtens leveringar

Tabell 6.1.1.: Fangstmengde og -verdi etter hovudgrupper av fiskeslag innan fiskeria i 1995 og 1996.

Fiskeslag	Tonn	1995		1996	
		1000 kr.		Tonn	1000 kr.
Toskeartet fisk	37.349	230.785		37.264	223.486
Sild,brisling	19.382	30.729		16.407	35.628
Makrell,lodde m.v.	23.689	41.536		36.082	50.067
Reker	1.172	25.060		557	7.066
Annet	5.100	61.216		5 202	50.408
Totalt	86.691	389.326		95.512	366.655

Mengdetal er i rund vekt.

Tabell 6.1.1. viser kva distriktets fiskeflåte har levert av fangster av dei ulike hovudgrupper av fiskeslag i årene 1995 og 1996. Råstoffkvantumet gjeld leveringer av fangster både heime og borte.

Det totale fangstkvantumet auka medan det var ein reduksjon i førstehandsverdien i perioden.

Hovudparten av total fangstmengde og verdi skriv seg frå leveranser av fisk frå fartøy heimehøyrande i Haram kommune.

6.2. Utviklingstrekk

1996 må stort sett kunne karakteriserast som eit godt år for fiskeflåten. Dette gjeld spesielt den konvensjonelle havgåande fartøygruppa (banklinefartøya) og torsketrålarane.

Seitrålarane kan i år også vise til eit brukbart driftsresultat. Dette til tross for at det var perioder med driftsstans i fisket på grunn av kvotereguleringar.

Innan torskesektoren skuldast det positive driftsresultatet i dei einskilde havgående fartøygrupper først og fremst tildeling av rimeleg store kvoter.

Reketrålarane må dessverre vise til eit svakt driftsresultat, mest på grunn av ugunstig marknadstilhøve. Det var låge prisar på reker, samt fiske for lager.

Når det gjeld kystfiskefartøygruppa fekk ein del av fartøya problemer med å greie å fiske opp tildelte torskekvoter under vårtorskefisket p.g.a. værhindring.

Innan sildesektoren har det også vore ei positiv utvikling. Ved auka kvoter og moglegheit for fangst innan fleire av fiskeria (lodde, sild, makrell m.v.), vart det jamt over eit godt år for ringnotfartøya..

Sjølv om det finns unnatak og variasjoner m.o.t. lønsemda innanfor dei ulike fartøygruppene, kan ein stort sett beteikna utviklinga i fiskeflåten som positiv i meldingsåret.

Ein annan viktig ting som gjer at fartøya kjem ut med eit rimeleg bra driftsresultatet, kan tilskrivast nedgangen i rentekostnader. Dette gjeld då særleg fartøy med store banklån.

7. FISKEOPPDRETT/AKVAKULTUR

7.1. Oppdrett av matfisk og settefisk (laks og aure)

Tabell 7.1.1.: Matfisk- og settefisk konsesjonar pr. 31.12.96.

Kommune	Antal	Oppdrettsvolum (m ³)	Antal	Kapasitet settefisk x 1000 stk.
Haram	4	48.000	1	500
Skodje	1	12.000	0	-
Ørskog	1	12.000	0	-
Vestnes	0	-	1	1.000
Rauma	1	12.000	3	1.400
Totalt	7	84.000	5	2.900

Kommentarer

Tabell 7.1.1. viser oppdrettsvolumet for matfiskoppdrett og settefiskkapasiteten i meldingsåret.

I tillegg til ovannemnte mat- og settefiskanlegg er det i Rauma kommune i drift 3 stamfiskanlegg. Det eine av desse er tilknytta Direktoratet for naturforvaltning i Trondheim.

Ved utgangen av 1996 var det i alt registrert 12 oppdrettskonsesjonar for laks og aure i distriktets 5 kommuner, 7 for matfiskoppdrett og 5 for settefisk.

Ut over dette er det 3 anlegg (36.000 kbm) som har mellombels løyve for produksjon av matfisk i Haram kommune, 2 anlegg på lokalitetane «Hestøya» og «Sæt» på Lepsøy og 1 anlegg på lokaliteten «Gjerset» i Grytafjorden.

Konsesjonane er lokalisert slik:

Matfisk:

- Haram: 1. Vestrefjord Fisk A/S, Medøya og Skosteinbukta, Haram kommune og Rekdal, Vestnes kommune.
2. A/S Sølvfisk, Longvafjorden, Håneset, Austnes, Haram kommune.
3. A/S Gladlaks, Bratteberget, Rogne, Haram kommune og Eggløysa, Sandøy kommune.
4. Bio A/S, Bratteberget, Rogne, Austnes, Haram kommune.
5. Seafood Farmers A/S, Hestøya og Sæt, Lepsøy, Haram kommune.
6. Sørsmølafisk A/S, Hestøya og Sæt, Lepsøy, Haram kommune.
- Skodje: 7. Marius Eikremsvik A/S, Gudmundset, Bytingsneset, Skodje kommune.
- Ørskog: 8. Oppdrettslaks A/S, Apalset, Lisetvik, Ørskog kommune, v/Gjerset i Grytafj. i Haram kommune.
- Rauma: 9. Rauma Laks A/S, Sandnes, Lybergsvikbukta, Hunnesbukta, Rauma kommune.

Settefisk:

- Haram: 1. Vestrefjord Fisk A/S, Vestrefjorden, v/Eik
Vestnes: 2. Sætre Settefisk A/S, Tresfjorden, v/Daugstad
Rauma: 3. Rauma Settefisk A/S, Vågstranda, v/Reistad
4. Hjelvik Settefisk A/S, Hjelvikbukta, v/Hjelvik
5. Hamre Settefisk A/S, Rødvenfjorden, v/Hamre

Alle dei 5 settefiskanlegga i tenestedistriktet hadde produksjon i meldingsåret. Medan det på matfiskanlegga var registrert full produksjon på alle anlegga.

Når det gjeld produksjon av settefisk er det gledelig å registrere at etterspurnaden etter smolt/settefisk har auka. Dette har igjen resultert i at salget er gått opp, samt at det har vore ein oppgang i salgsprisen pr. stk. solgt settefisk.

Ein annan viktig ting er at gjennomsnittlege produksjonskostnader pr. stk. settefisk er redusert i det same tidsrommet.

Matfiskproduksjonen (laks/ørret) i tenestedistriktet er illustrert i tabellen under.

Tabell 7.1.2.: Produksjon og verdi av laks og ørret,
totalt i tenestedistriktet året 1996.

Produksjon laks: 4.081,3 tonn rund vekt
Verdi laks.....: 77.283,8 mill. kr
Produksjon ørret: 317,2 tonn rund vekt
Verdi ørret.....: 6.572,0 mill. kr

Matfiskproduksjonen av laks og aure har auka i perioden 1.1.96 til 31.12.96.

Verdien av lakseproduksjonen er i mellomtida redusert samanlikna med perioden i fjar.

Auknen var markert størst i produksjon av aure. Det skuldast at tilhøvet i EU-marknaden har vore vanskeleg når det gjeld salg av laks.

Etter det ein har fått opplyst av aktørar i oppdrettnæringa er det framleis interesse i marknaden for kjøp av aure.

Med reduksjon i produksjonskostnadane , samt god tilvekst og lite sjukdom, har dette stort sett gjeve oppdrettarane brukbar forteneste i meldingsåret.

7.2. Oppdrett av andre marine fiskearter og skjeldyrking

Tabell 7.2.1.: Konsesjonar for andre marine fiskearter og skaldyr fordelt på kommuner pr. 31.12.96.

Kommune	Ant.	Andre marine fiskearter				Skaldyr		
		Torsk	Kveite/ piggvar	Sjørøye	Ål	Volum (m ³)	Ant.	Areal (dekar)
Haram	4	1	3	-	-	5.000	1	4
Skodje	-	-	-	-	-	-	-	-
Ørskog	-	-	-	-	-	-	-	-
Vestnes	-	-	-	-	-	-	-	-
Rauma	1	1	-	-	-	8.000	-	-
Totalt	5	2	3	-	-	13.000	1	4

Andre marine fiskearter

Ved utgangen av 1996 var det i alt registrert 5 konsesjonar for oppdrett av andre marine fiskearter enn laks og aure. Dette er likt med i fjar.

4 av dei 5 anlegga var i drift i meldingsåret, 1 anlegg som driv med oppdrett av kveite, 1 anlegg for oppdrett av kveite/piggvar og 2 anlegg for oppdrett av torsk.

Oppdrett av **andre marine fiskearter** har hittil ikkje gjeve anlegga den innteninga som ein hadde forventa. Dermed kan ein au rekne med at nokre av anlegga som no er i drift vil bli tvungne til å leggje ned verksemda på grunn av svak inntening-sevne.

Trass i dette registrerer ein stor interesse i næringa når det gjeld oppdrett av kveite. Og ein har god tru på at det er framtid i kveiteoppdrett, - sjølv om produksjonen av kveite per i dag er på eit spartansk nivå samanlikna med laks.

Det foregår intens forskning på kveiteoppdrett. Og det vert gjeve støtte av Norsk Forskningsråd til prosjekter som har med kveiteoppdrett å gjere. Aktørane innan næringa har også tru på at dei teknologiske problema knytta til yngelproduksjon og tilvekst skal kunne løysast i nær framtid. Men før dette skjer er det lite som talar for at det er mogleg å setja igang med produksjon av kveite i stor skala.

Skaldyr

Når det gjeld oppdrett av skaldyr (østers) er det no berre 1 konsesjon igjen. Medan det i årene 1994 og 1993 var registrert hhv 5 og 7 konsesjonar. Årsaken til reduksjonen i talet på skjeldyrkingsanlegg er i det vesentlege inndraging av konsesjonar på grunn av manglende aktivitet/produksjon, samt nedlagte anlegg.

Dei siste åra har det ikkje vore hausta inn østers frå anlegga i området etter det ein har kjennskap til.

8. ANDRE VERKSEMDER

8.1. Kystsoneplanlegging

I dei fleste kommunane i dette tenestedistriktet er ein i meir eller mindre grad igang med arealplanlegging i kystsona. Dette skjer vanlegvis i samband med utarbeiding av kommuneplan, og der **kystsoneplan** vert inkorporert som ein delplan til kommuneplanen.

Rauma og Vestnes kommuner er komme lengst i arbeidet med arealplanlegginga i sjøområda. Men per dags dato er det berre i Rauma at kystsoneplanen er vedtatt i kommunestyret.

8.2. Fiskerihamnesaker

Av større fiskerihamnesaker er det no utbygging av fiskerikai på Fjørtoft som står for tur. Det er imidlertid usikkert når tid Kystverket skal setja i gang med dette utbyggingsprosjektet.

Utbygging av fiskerikai er viktig for å halde oppe og utvikle vidare fiskerimiljøet på Fjørtoft. Derfor bør ein ha som målsetjing å setja i gang den planlagte utbygginga av fiskerikai så snart som mogleg.

8.3. Sikkerhetsopplæring for fiskarar

I veke 19 vart det halde sikkerhetskurs i Brattvåg. 22 personar deltok på kurset. Det var ei kvinne blant deltakarane.

Den gode deltakinga på kurset må sjåast på som positivt av alle organisasjonar og institusjonar som har ansvar for fiskarens liv og helse. Ikkje aller minst for dei som steller med sikkerhet/opplæring i fiskeflåten.

Ein annan form for "sikkerhetsopplæring for fiskarar" går føre seg ved rettleiarkontoret i Haram. Det skjer ved spreiling av informasjon om sikkerhetsmessige krav for registrerte fiskefartøy og utdeling av **stabilitets-plakatar** til fartøyeigarar.

8.4. Fiskeriutdanning

Fiskerirettleiaren har i meldingsåret gått aktivt inn og oppmuntra fiskarane til å styrke sin kompetanse i fiskaryrket ved å ta fiskerifagleg utdanning.

I Møre og Romsdal er det no etablert fiske- og fangstklasser ved fire vidaregåande skuler. Desse er som følgjer: Herøy, Giske, Smøla og Aukra vidaregåande skuler. Fiske og fangst er eittårig vidaregåande kurs frå grunnkurs i naturbruk, og vart oppretta i samband med "Reform '94".

I tida 30.1.97 til 1.2.97 deltok fiskerirettleiarar Olav Johan Flaa i Haram og fiskerirettleiar Åge Leirvik i Midsund på yrkes- og utdanningsmesssa 1997. Messa var arrangert på Haram vidaregåande skule. Fiskerinæringa deltok på stand saman med det øvrige næringsliv i kommunane Haram, Sandøy og Midsund.

Målgruppa for yrkesmesssa var elevar i ungdomsskulen.

Yrkes- og utdanningsmesssa har som målsetting:

- å rettleie elevane i spørsmål om yrke og utdanning
- å gjere elevane kjende med yrke og utdanning knytt til lokalt næringsliv i kommunane Haram, Sandøy og Midsund
- å gje elevane tru på ei framtid i sitt eige distrikt

Messestanden for fiskeri og havbruk var godt besøkt av ungdomsskuleelevarne. Ein fekk òg positiv tilbakemelding frå elevar og næringsliv, noko som tyder på at arrangementet var vellykka.

Siste dagen var messa open for alle. Då vart det servert smaksprøvar av foredlet laks i forskjellige varianter.

Ein vonar fiskerinæringa si deltaking på yrkes- og utdanningsmesssa vil bli ein årleg hending.

8.5. Interessante hendingar

I fisket med konvensjonelle reidskap var det i 1996 innført fritt fiske for fartøy under 28 meter lengste lengde.

Fiskeridepartementet innførte i 1995 ei prøveordning som gjorde det mogeleg for ungdom å ha fiske som sommarjobb.

Det er utarbeidd eigen forskrift om adgang for ungdom til å delta i den nye ordniga med sommarfiske.

Prøveordninga har vore vellykka og mange ungdomar har benytta seg av denne ordninga i meldingsåret. Målet er å styrke rekrutteringa til fiskaryrket, og til fiskerinæringa generelt.

Frå 1.1.97 var Statens Fiskarbank integrert i Statens Nærings- og distriktsutviklingsfond (SND).

I meldingsåret innførte Fiskeridepartementet forkvoter i oppdrettsnæringa. Forkvoten gjeld kun for oppdrett av laks. Forkvoter vart innført for å begrense produksjonen her heime og for å kunne stabilisere marknaden i EU-landa.